

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 01.01.2020
Avaldamismärge: RT I, 21.12.2019, 22

Välja kuulutanud
Vabariigi President
19.12.2019 otsus nr 538

Maksualase teabevahetuse seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 18.12.2019

§ 1. Maksualase teabevahetuse seaduse muutmine

Maksualase teabevahetuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 14 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) II osa punkti A alapunkti 3;”;

2) paragrahvi 14 lõike 1 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 14 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Aruandekohustuslik Eesti finantsasutus võib hoolsusmeetmete võtmisel kohaldada FATCA kokkuleppe I lisa II osa punkti A alapunktides 1, 2 ja 4 ning IV osa punktis A sätestatud erisusi. Erisusi kohaldatakse Eesti aruandekohustusliku finantsasutuse kõigile finantskontodele ühetaoliselt.”;

4) seadust täiendatakse 2³. peatükiga järgmises sõnastuses:

„2³. peatükk Piiriüleste skeemide alane automaatne teabevahetus Euroopa Liidus

§ 20⁸. Piiriülene skeem

(1) Piiriülene skeem käesoleva peatüki tähenduses on tehing või tehingute ahel, millel on seos Euroopa Liidu liikmesriigi (edaspidi käesolevas peatükis *liikmesriik*) või kolmanda riigiga ning mis võib mõjutada maksustamist, finantskontodealast teabevahetust või tegeliku kasusaaja tuvastamist.

(2) Maksustamist võib mõjutada piiriülene skeem, mille puhul on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) skeemis osalevad isikud on erinevate riikide või jurisdiktsioonide residendid;
- 2) vähemalt üks skeemis osalevatest isikutest on samal ajal rohkem kui ühe riigi või jurisdiktsiooni resident;
- 3) vähemalt üks skeemis osalevatest isikutest tegutseb riigis või jurisdiktsioonis, mille resident ta ei ole.

(3) Finantskontodealast teabevahetust võib mõjutada piiriülene skeem, mis häirib või takistab käesoleva seaduse §-s 4¹ ning 1¹. ja 2. peatükis sätestatud finantskontode maksualase teabe kogumist või vahetamist.

(4) Tegeliku kasusaaja tuvastamist võib mõjutada piiriülene skeem, millega on raskendatud või muudetud võimatuku rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse kohaselt määratletava tegeliku kasusaaja tuvastamine.

(5) Loetelu piiriüleste skeemide kriteeriumidest, mis viitavad maksustamise, finantskontodealase teabevahetuse või tegeliku kasusaaja tuvastamise vältimise ohule, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 20⁹. Aruandekohustusega skeem

Aruandekohustusega skeem on teabevahetusega hõlmatud skeem, mis puudutab ka teist liikmesriiki või kolmandat riiki ja mille puhul esineb vähemalt üks käesoleva seaduse § 20⁸ lõike 5 alusel antavas valdkonna eest vastutava ministri määruks nimetatud kriteerium.

§ 20¹⁰. Teabeandja

(1) Teabeandja käesoleva peatüki tähenduses on aruandekohustusega skeemi väljatöötamise, turustamise, kättesaadavaks tegemise või selle rakendamise korraldamise või juhtimise teenust osutanud või selle teenuse osutamisel abi või nõu andnud isik.

(2) Teabeandjaks ei ole isik, kelle puhul saab eeldada, et ta ei teadnud ega pidanud teadma, et osutatud teenus või teenuse osutamisel antud abi või nõu oli seotud aruandekohustusega skeemiga.

(3) Aruandekohustuslik on teabeandja, kes vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

- 1) ta on Eesti resident tulumaksuseaduse § 6 tähenduses;
- 2) temale kuuluva Eestis asuva püsiva tegevuskoha kaudu osutatakse aruandekohustusega skeemiga seonduvaid teenuseid;
- 3) ta on Eestis asutatud või tema tegevus on reguleeritud Eesti õigusaktidega;
- 4) ta on sellise Eesti kutseühenduse liige, mis ühendab õigus- või maksunõustamisteenust osutavaid isikuid.

§ 20¹¹. Asjaomane maksukohustuslane

Asjaomane maksukohustuslane käesoleva peatüki tähenduses on isik, kellele aruandekohustusega skeem on tehtud rakendamiseks kättesaadavaks või kes on valmis seda rakendama või on rakendanud selle esimese etapi.

§ 20¹². Seotud isikud

(1) Seotud isik käesoleva peatüki tähenduses on isik, kes osaleb teise isiku juhtimises sellises positsioonis, mis annab võimaluse teise isiku tegevust olulisel määral mõjutada, ning isik, kellele kuulub kas üle 25 protsendi ühe juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist või hääle koguarvust või vähemalt 25 protsenti kasumi saamise õigusest.

(2) Seotud isikutena käsitatakse kõiki isikuid, kes on samal ajal sama isikuga seotud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud mis tahes viisil.

(3) Isikule, kes tegutseb hääleõigusest või osaluse omamisest tulenevate õiguste teostamisel ühiselt teise isikuga, omistatakse ka selle teise isiku eelnimetatud õigused.

(4) Kaudse osaluse suurus määratakse kindlaks, korrutades osaluse suuruse ettevõtjas osaluse suurusega iga järgneva astme tütarettevõtjas. Isikut, kelle omandis on üle 50 protsendi hääleõigustest, käsitatakse 100 protsendi hääleõiguste omanikuna.

(5) Käesolevas peatükis käsitatakse füüsilist isikut, tema abikaasat või elukaaslast ning tema otseseid alanejaid ja ülenejaid sugulasi ühe isikuna.

§ 20¹³. Teabeandja kohustused

(1) Teabeandja esitab aruandekohustusega skeemi kohta järgmise talle teadaoleva teabe:

- 1) teabeandjaid ja asjaomaseid maksukohustuslasi tuvastada võimaldavad andmed, sealhulgas nimi, füüsilise isiku puhul sünniaeg ja -koht, residentsus, isiku- või registrikood ning maksukohustuslasena registreerimise number, kui see on olemas;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikutega seotud isikuid tuvastada võimaldavad andmed;
- 3) kriteeriumid, mis muudavad piiriülese skeemi aruandekohustusega skeemiks;
- 4) skeemi nimetus, kui see on olemas;
- 5) skeemi sisu kokkuvõtte, sealhulgas asjassepuutuvate majandustoimingute või -tehingute kirjeldus, ilma et avaldataks äri-, tööstus- või kutsesaladust, turundusprotsessi ega teavet, mille esitamine oleks vastuolus avaliku korraga;
- 6) skeemi rakendamise alguse kuupäev;
- 7) skeemi õiguslikud üksikasjad;
- 8) skeemi rahaliselt hinnatav väärtus;
- 9) liikmesriik, millega asjaomane maksukohustuslane on seotud või mida aruandekohustusega skeem tõenäoliselt puudutab;
- 10) muu isik, keda aruandekohustusega skeem tõenäoliselt mõjutab, ning liikmesriik, millega isik on seotud;
- 11) täiendava teabe esitamise korral skeemi või skeemiosa viitenumber.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe esitab teabeandja maksuhaldurile 30 kalendripäeva jooksul alates aruandekohustusega skeemi rakendamiseks kättesaadavaks tegemise päevale järgnevast päevast, aruandekohustusega skeemi rakendamiseks valmisoleku päevale järgnevast päevast või päevast, kui tehti esimene toiming aruandekohustusega skeemi rakendamiseks, sõltuvalt sellest, milline päev saabub varem.

(3) Sellise aruandekohustusega skeemi kohta, mis on välja töötatud, turustatud, rakendamiseks valmis või kättesaadav kujul, mida ei ole rakendamiseks vaja olulisel määral kohandada, esitab teabeandja käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2, 6, 9 ja 10 nimetatud uut või täiendavat teavet iga kolme kuu tagant.

(4) Teabeandjal on õigus jätta aruandekohustusega skeemi kohta teave esitamata, kui see süüstaks teda ennast või maksukorralduse seaduse § 64 lõike 1 punktis 5 nimetatud isikut väärteo või kuriteo toimepanemises.

(5) Maksuhaldur annab igale esmakordselt esitatud skeemile või skeemiosale unikaalse viitenumbri. Teabeandja teatab eelnimetatud viitenumbri kõigile teistele sama skeemi või skeemiosaga seotud teenust, abi või nõu pakkunud isikutele.

(6) Aruandekohustusega skeemi kohta esitatavate andmete koosseisu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 20¹⁴. Teabeandja kohustuste üleminek

(1) Teabeandjal on õigus jätta käesoleva seaduse §-s 20¹³ sätestatud kohustused täitmata, kui nende täitmine tähendaks seadusest tuleneva kutsesaladuse hoidmise kohustuse rikkumist.

(2) Käesoleva seaduse §-s 20¹³ sätestatud kohustuste täitmata jätmisest teavitab teabeandja teist aruandekohustusega skeemiga seotud teabeandjat või sellise teabeandja puudumisel asjaomast maksukohustuslast.

(3) Käesoleva seaduse §-s 20¹³ sätestatud kohustuste täitmata jätmise korral lähevad teabeandja kohustused üle sellest teavitatud teisele asjaomasele teabeandjale või sellise teabeandja puudumise korral asjaomasele maksukohustuslasele.

§ 20¹⁵. Teabeandja aruande esitamise riik

(1) Kui teabeandjal tekib aruandekohustus rohkem kui ühes liikmesriigis, millest üks on Eesti, ja seos Eestiga esineb allolevas loetelus esimesena, esitab ta käesoleva seaduse § 20¹³ kohase teabe Maksu- ja Tolliametile. Teabeandja seos liikmesriigiga võib olla järgmine:

- 1) ta on selle resident;
- 2) tal on seal püsiv tegevuskoht, mille kaudu ta osutab aruandekohustusega skeemiga seotud teenuseid;
- 3) ta on seal asutatud või tema tegevus on reguleeritud selle riigi õigusaktidega;
- 4) ta on selle riigi õigus- või maksunõustamisteenust osutavaid isikuid ühendava kutseühenduse liige.

(2) Kui teabeandjal tekib käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt aruandekohustus rohkem kui ühes liikmesriigis, on tal õigus jätta käesoleva seaduse §-s 20¹³ sätestatud kohustused täitmata, kui tal on tõendid selle kohta, et kohustused on täidetud teises liikmesriigis.

§ 20¹⁶. Teabeandjate paljus

Kui käesoleva peatüki kohaselt on sama aruandekohustusega skeemi kohta aruandekohustuslikke teabeandjaid rohkem kui üks, on teabeandjal õigus jätta käesoleva seaduse §-s 20¹³ sätestatud kohustused täitmata, kui tal on tõendid selle kohta, et kohustused on täitnud teine aruandekohustuslik teabeandja.

§ 20¹⁷. Asjaomase maksukohustuslase aruandekohustus

Käesolevas peatükis sätestatud teabeandjaks on asjaomane maksukohustuslane, kui aruandekohustusega skeemi väljatöötamisega, turustamisega, kättesaadavaks tegemisega või selle rakendamise korraldamise või juhtimisega seotud teenust osutaval isikul ei ole üheski liikmesriigis kohustust selle skeemi kohta teavet esitada või kui selline isik puudub. Asjaomasele maksukohustuslasele ei lähe üle käesoleva seaduse § 20¹³ lõikes 3 sätestatud kohustus.

§ 20¹⁸. Asjaomase maksukohustuslase aruande esitamise riik

(1) Kui maksukohustuslane on aruandekohustuslik rohkem kui ühes liikmesriigis, millest üks on Eesti, ja seos Eestiga esineb allolevas loetelus esimesena, esitab ta käesoleva seaduse § 20¹³ lõike 1 kohase teabe Maksu- ja Tolliametile. Maksukohustuslase seos liikmesriigiga võib olla järgmine:

- 1) ta on selle resident;
- 2) tal on seal püsiv tegevuskoht, mis saab aruandekohustusega skeemist kasu;
- 3) ta saab seal tulu või teenib kasumit, kuid ta ei ole selle resident ning tal ei ole seal püsivat tegevuskohta;
- 4) ta tegutseb seal, kuid ta ei ole selle resident ning tal ei ole seal püsivat tegevuskohta.

(2) Kui asjaomasel maksukohustuslasel on käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel aruandekohustus rohkem kui ühes liikmesriigis, on tal õigus jätta käesoleva seaduse §-s 20¹³ sätestatud kohustused täitmata, kui tal on tõendid selle kohta, et kohustused on täidetud teises liikmesriigis.

§ 20¹⁹. Asjaomaste maksukohustuslaste paljusus

(1) Kui käesoleva peatüki kohaselt on aruandekohustuslikke asjaomaseid maksukohustuslasi rohkem kui üks, esitab käesoleva seaduse § 20¹³ lõike 1 kohase teabe maksuhaldurile see asjaomane maksukohustuslane, kes on aruandekohustusega skeemi väljatöötamises teabeandjaga kokku leppinud, või kui sellist isikut ei ole, siis see asjaomane maksukohustuslane, kes juhib skeemi rakendamist.

(2) Asjaomasel maksukohustuslasel on õigus jätta käesoleva seaduse §-s 20¹³ sätestatud kohustused täitmata, kui tal on tõendid selle kohta, et kohustused on täitnud teine asjaomane maksukohustuslane.”;

5) paragrahvi 22 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesolevast seadusest tulenevate teabeandja kohustuste täitmata jätmise korral võib maksuhaldur määrata kohustuste täitmiseks täiendava tähtaja ja teha maksukorralduse seaduse § 136 kohase sunniraha rakendamise hoiatuse.”;

6) paragrahvi 22 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui teabeandja või seaduses sätestatud juhul asjaomane maksukohustuslane ei ole hoiatuses märgitud tähtpäevaks kohustusi täitnud, peab ta tasuma hoiatuses märgitud sunniraha.”;

7) seadust täiendatakse §-ga 23⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 23⁵. Käesoleva seaduse 2³. peatüki rakendamine

(1) Käesoleva seaduse 2³. peatükis sätestatud kohaldatakse selliste aruandekohustusega skeemide suhtes, mis tehakse rakendamiseks kättesaadavaks, mis on rakendamiseks valmis või mille rakendamiseks tehakse esimene toiming 2020. aasta 1. juulil või sellest hilisemal kuupäeval.

(2) Teabeandja esitab maksuhaldurile käesoleva seaduse § 20¹³ lõikes 1 nimetatud teabe esmakordselt 2020. aasta 31. augustiks selliste aruandekohustusega skeemide kohta, mille rakendamisega alustati ajavahemikul 2018. aasta 25. juunist kuni 2020. aasta 30. juunini.”;

8) seaduse normitehnilises märkuses asendatakse tekstiosa „ja (EL) 2016/2258 (ELT L 342, 16.12.2016, lk 1–3)” tekstiosaga „, (EL) 2016/2258 (ELT L 342, 16.12.2016, lk 1–3) ja (EL) 2018/822 (ELT L 139, 05.06.2018, lk 1–13)”.

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2020. aasta 1. jaanuaril.

Henn Põlluaas
Riigikogu esimees